

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Bod č. 5– Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený na rokovanie Ministerstvom vnútra SR s cieľom transpozície práva EÚ.

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

V súvislosti s transpozíciou smernica (EÚ) 2021/1883 sa zároveň navrhuje novelizácia zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý v piatej časti upravuje podmienky zamestnávania štátnych príslušníkov tretej krajiny s výkonom práce na území Slovenskej republiky (čl. IV návrhu novely zákona). V čl. II. návrhu novely zákona sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch, kde sa v položke 24 týkajúcej sa aj vydávania dokladov o pobyte navyšuje hodnota správneho poplatku za vydanie dokladu o pobyte o poplatok za doručenie dokladu o pobyte na adresu žiadateľa. V čl. III návrhu novely zákona sa mení zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky, čím sa vytvárajú podmienky pre úpravu uvedených registrov v pôsobnosti MV SR, ako aj nasadenie nových služieb pre správcu komunikačnej časti autentifikačného modulu.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňa 01.07.2024

Postoj RÚZ k materiálu

RÚZ podporuje ciele zákona a to najmä zvýšenie atraktivity slovenského pracovného trhu pre vysokokvalifikovaných zamestnancov RÚZ návrh v medzirezortnom pripomienkovom konaní pripomienkovala a v priebehu rozporových konaní sa podarilo rozpory k našim pripomienkam odstrániť.

Vzhľadom k zmenám, ktoré v zákone nastali v priebehu pripomienkových konaní však predkladáme na zváženie nižšie uvedené odporúčacie pripomienky a dodatočné zásadné pripomienky, o ktorých bolo v priebehu rozporového konania dohodnuté, že na sa prerokujú s predkladateľom na pôde HSR.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Pripomienka k čl. I., novelizačný bod 31 a súvisiace

Novela upravuje okrem iného aj jednu z podmienok pre udelenie prechodného pobytu, ktorou je preukázanie finančného zabezpečenia pobytu. Odporúčame zvážiť doplnenie výnimky pre preukazovanie finančných prostriedkov pre zahraničných študentov v SR. Tieto osoby netvoria najpodstatnejšiu množinu a sprísnenie požiadaviek by mohlo predstavovať pre túto kategóriu neprímeranú prekážku.

2. Pripomienka k čl. I., novelizačný bod 59 a súvisiace

Podrobnejšie definovať, kto je oprávnený „doklad o získaní vyšších odborných zručností“ vydať/potvrdiť, či to ma byť zamestnávateľ alebo tretia strana.

Odôvodnenie:

Cieľom pripomienky je spresniť a vyjasniť znenie zákona a zlepšiť jeho aplikovateľnosť v praxi.

3. Pripomienka k čl. IV novelizačný bod 19, v časti §21a a súvisiace

RÚZ navrhuje v uvedenom bode zvážiť skrátenie lehoty na vydanie potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, ktoré zodpovedá vysokokvalifikovanému zamestnaniu z 15 dní na 5 dní.

Odôvodnenie:

Vzhľadom k pretrvávajúcemu nedostatku pracovnej sily s kvalifikáciou zodpovedajúcou vysokokvalifikovanému zamestnaniu navrhujeme zrýchlenie celého procesu úpravou resp. skrátením lehoty na 5 dní.

4. Pripomienka k čl. IV., bod 19

Navrhujeme v uvedenom ustanovení rozšíriť možnosti elektronického podpisovania žiadosti o všetky možnosti, ktoré umožňuje zákon o e-Governmente. Uvedené ustanovenie navrhujeme doplniť o slová „ alebo odoslaním žiadosti prostredníctvom prístupového miesta, ktoré vyžaduje úspešnú autentifikáciu občana, 35f)“

5. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nových novelizačných bodov

Navrhujeme vložiť do čl. I., nasledovné nové novelizačné body:

- A. Navrhujeme doplniť do § 33 ods. (6) nové písmenu (o) (nový dôvod na zamietnutie žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania), ktoré znie:

„(o) štátny príslušník tretej krajiny zmení zamestnávateľa od podania žiadosti o udelenie prechodného pobytu za účelom zamestnania.“

- B. Navrhujeme doplniť nové dôvody na zrušenie udeleného prechodného pobytu do § 36 ods. 1:

„- štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bol udelený prechodný pobyt na účel zamestnania a ktorý má byť zamestnaný ako vodič(61ab) nenastúpi do zamestnania k zamestnávateľovi, na základe ktorého prísľubu alebo uzavretej pracovnej zmluvy mu bol udelený prechodný pobyt na účel zamestnania,

- štátny príslušník tretej krajiny, ktorý je zamestnaný ako vodič(61ab), z vlastnej vôle ukončil pracovný pomer, na základe ktorého mu bol udelený prechodný pobyt podľa § 23 a zamestnal sa u iného zamestnávateľa, ak neuplynulo viac ako 6 mesiacov od udelenia prechodného pobytu podľa §23.“

- C. Navrhujeme doplniť do § 111 nový odstavec (9), ktorý znie:

„(9) Štátny príslušník tretej krajiny, ktorý je zamestnaný ako vodič(61ab) nesmie z vlastnej vôle ukončiť pracovnoprávny vzťah, na základe ktorého mu bol udelený prechodný pobyt podľa § 23 a zamestnať sa u iného zamestnávateľa, ak neuplynulo viac ako 6 mesiacov od udelenia prechodného pobytu podľa § 23.“

Odkaz 61ab) znie:

„§2 ods.4 zákona 462/2007 Z. z. o organizácii pracovného času v doprave a o zmene a doplnení zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 309/2007 Z. z.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme doplnenie nového dôvodu na zrušenie prechodného pobytu na účel zamestnania, ktorý explicitne ustanoví, že štátny príslušník tretej krajiny, ktorý je zamestnaný ako vodič v nákladnej alebo osobnej doprave, sa dopustí porušenia, pokiaľ z vlastnej vôle ukončí pracovný pomer, na základe ktorého mu bol udelený prechodný pobyt a zamestná sa u iného zamestnávateľa v dobe kratšej ako 6 mesiacov od udelenia prechodného pobytu. Účelom navrhovaného opatrenia je zabrániť špekuláciám štátnych príslušníkov tretích krajín a ochranu zamestnávateľa, ktorý vynaložil finančné ako aj administratívne náklady na nájdenie, získanie a vyškolenie daného príslušníka tretej krajiny. Potreba prijatia navrhovaného opatrenia vyplynula z rozporového konania, ktoré sa uskutočnilo k predmetnej novele zákona ako aj na základe prípadov z praxe. Navrhujeme doplniť aj dôvod na zamietnutie žiadosti o udelenie prechodného pobytu v prípadoch, kedy v procese schvaľovania žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania dôjde k zmene zamestnávateľa.

Zdroj: RÚZ